

УДК [811.133.1+811.161.2]’373.611(045)

ОСОБЛИВОСТІ СУФІКСАЛЬНОГО ТЕРМІНОТВОРЕННЯ У КІНЕМАТОГРАФІЧНІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Лоскутова Н. М.

Маріупольський державний університет

Статтю присвячено аналізу суфіксального способу творення термінів у кінематографічній терміносистемі французької та української мов. З’ясовано специфіку суфіксації у досліджуваних мовах. Класифіковано суфікси зіставляваних мов за їхньою лексико-граматичною функцією. Виявлено найбільш продуктивні моделі суфіксації та найпродуктивніші суфікси в обох мовах.

Ключові слова: номінація, суфіксація, термін, кінематографічна терміносистема.

Лоскутова Н. Н. Особенности суффиксального терминообразования в кинематографической терминотворительной системе французского и украинского языков. Статья посвящена анализу суффиксального способа образования терминов в кинематографической терминотворительной системе французского и украинского языков. Выяснена специфика суффиксации в исследуемых языках. Классифицированы суффиксы с точки зрения их лексико-грамматической функции. Выявлены наиболее продуктивные модели суффиксации и суффиксы в двух языках.

Ключевые слова: номинация, суффиксация, термин, кинематографическая терминотворительная система.

Loskutova N. M. Features of Suffixal Derivatives in French and Ukrainian cinematographic terminological system. The article deals with the analysis of the suffixal way of termformation in French and Ukrainian cinematographic terminological system. The specificity of suffixation in the studied languages is determined. It is found out that suffixation of the terms is characterized by high degree of productivity and defines as an active derivative way of cinematographic terms. The suffix acts as an expression of the word-forming meaning of the word replacing the predicate or argument, and allows to specify the lexical meaning of the term. In relation to the origin, the French suffixes are divided in to folk and bookish words, and Ukrainian – in to the national and borrowed which can be combined with specific and borrowed wordstem. It is understood that the number of folk and bookish suffixes are the same in French. The Common-Slavic suffixes predominate in Ukrainian cinematographic terminological system. According to the lexical-grammatical function, the suffixes of French and Ukrainian are divided into suffixes by means of which the nouns, adjectives, verbs and adverbs are formed. The common in both languages is that the largest number of derivatives are nouns, and the smallest are adverbs. Concerning the productivity of derivatives, the French verbs take the first place in comparison to the Ukrainian where the formation of derivative adjectives is more widespread. The nouns denoting abstract notions, actions, features, processes, states are mostly formed by means of suffixation. The folk international suffixes -eur / -euse and -age are the most peculiar in French cinematographic terminology, but in Ukrainian they are national suffixes -нн- and -іть.

Key words: nomination, suffixation, term, cinematographic terminological system.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. Термінознавство є доволі молодою сферою знання порівняно з іншими галузями лінгвістики. Воно ставить за мету дослідження спеціальної лексики (термінології) з різних позицій: походження цієї лексики, її творення, функціонування, упорядкування і т.д. Враховуючи те, що творення термінів – це неперервний процес (це обумовлено постійним рухом вперед майже усіх галузей людського знання), особливого значення набуває питання номінації нових термінологічних одиниць (далі ТО). Для того, щоб створити термін, який відповідав би основним вимогам, які до нього висувуються (моносемність, власномовність, системність, стислість, лінгвістична правильність і т.д.), слід

вдаватися до найоптимальніших способів номінації, до використання найбільш продуктивних дериваційних моделей та найуживаніших афіксів, тощо. Багато українських та зарубіжних лінгвістів присвятили свої праці дослідженню способів термінотворення у певній галузі науки. Так, Н. В. Горохова розглядала звуження значення як вид семантичного словотворення у термінології трубопровідного транспорту [4]; К. Л. Жукова досліджувала специфіку аббревіації у діловій термінології [5]; робота І. О. Холодій присвячена вивченню транстермінологізації як способу утворення англійських соціологічних термінів [10]; Ж. Буркен аналізував особливості суфіксальної та префіксальної деривації у термінології [14]; П. Жано з’ясовував специфіку запозичення як способу збагачення термінології тероризму [16].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Втім, в лінгвістиці все ще бракує робіт, які б вичерпно висвітили всі проблеми номінації. До

того ж, не всі терміносистеми, які існують у мові, дістали детального вивчення. Однією з них є терміносистема кінематографії. Огляд останніх досліджень показав, що ця терміносистема розглядалася з погляду походження кінематографічної лексики [15]; визначення принципів систематизації лексики кіномистецтва [6]; розробки експериментальної методики, що дозволяє аналізувати мову кінематографа [13]; кількісно-якісних змін в лексиці тематичної групи «Кінематографія» наприкінці ХХ – початку ХХІ століть [9] і т.д. Проте, у кінематографічній терміносистемі та з огляду майже не дослідженими залишаються особливості номінації, особливо у зіставному аспекті, у таких неспоріднених мовах як французька та українська. Саме це, на нашу думку, і обумовлює **актуальність** нашої наукової розвідки.

Метою статті є аналіз суфіксального способу творення кінематографічних термінів (далі КТ) як одного з найпродуктивніших способів морфологічної номінації у кінематографічній терміносистемі французької мови (далі КТФМ) та у кінематографічній терміносистемі української мови (далі КТУМ).

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**: з'ясувати специфіку суфіксації у французькій та українській мовах; класифікувати суфікси досліджуваних мов за їхньою лексико-граматичною функцією; виявити найбільш продуктивні моделі суфіксації та найпродуктивніші суфікси в обох мовах; виявити спільні та відмінні риси суфіксального способу термінотворення у КТФМ та КТУМ.

Об'єктом дослідження є способи номінації у КТФМ та КТУМ, **предметом** – особливості суфіксального способу творення КТ у досліджуваних мовах.

Матеріалом наукової розвідки слугували 1477 КТ у КТФМ та 1522 КТ у КТУМ, утворені внутрішньомовними словотвірними способами. Ці терміни було дібрано методом суцільної вибірки з державних стандартів, законів Міністерства культури і комунікацій Франції та Міністерства культури і мистецтв України, спеціалізованих друкованих видань французькою та українською мовами; лексикографічних та термінографічних джерел.

Виклад основного матеріалу дослідження. Морфологічна номінація є одним із традиційних способів термінотворення: вона полягає у творенні похідних термінів від простих ТО шляхом додавання до них афіксальних морфем. Шляхом морфологічної номінації у КТФМ було утворено 308 КТ, а у КТУМ – 299 КТ (відповідно – 20,9 % та 19,6 % КТ від загальної кількості монолексемних ТО, утворених шляхом використання внутрішньомовних словотвірних способів). Цей спосіб термінотворення охоплює суфіксацію, префіксацію, парасинтез та конверсію. З поміж них найбільшою продуктивністю в обох мовах вирізняється суфіксація: 186 КТ у КТФМ та 222 КТ у КТУМ.

Творення нових ТО шляхом суфіксації передбачає приєднання суфікса до твірної основи. Суфікс виступає виразником словотвірного значення слова, заміщаючи предикат або аргумент. При цьому він має найвищий ступінь абстракції серед усіх дериваційних морфем [2, 5]. Ш. Баллі називає суфіксальні утворення «синтагмами з регресивною послідовністю», оскільки суфікс може позначати як загальне, так і категорійне поняття [1, 265]. Він звертає увагу на велику зв'язність суфіксальних утворень порівняно з префіксальними і констатує продуктивність суфіксації [1, 266].

Як словотвірна морфема суфікс специфікує і конкретизує лексичне значення і виконує такі функції:

1) класифікаційну лексико-граматичну функцію: приєднуючись до твірної основи, суфікс може змінювати її граматичну категорію, переводячи дериват в розряд субстантивів, ад'єктивів, дієслів та прислівників [7, 14; 8, 79]. Дана функція є основною для суфіксів.

2) класифікаційну функцію групування слів за семантичною ознакою [2, 7; 12, 24]. У семантичному відношенні суфікси використовуються для утворення дериватів зі значенням дії, агента дії, знаряддя дії, результату дії, якості і т.д.

3) предикативну функцію: суфікс висловлює відповідні відносини між твірною основою і дериватом [8, 79; 12, 25].

Як і кожна терміносистема певної сфери людського знання, кінематографічна терміносистема досліджуваних мов має певний набір суфіксальних словотвірних формантів. У французькій мові було використано 19 суфіксів для творення КТ, а в українській – 21 одиницю.

З точки зору походження суфікси в КТФМ можна розділити на народні (10 суфіксів) і книжні (9 суфіксів). Народними суфіксами вважаються ті, які потрапили до французької мови з народної латини. Наприклад, до народних суфіксів відносять *-er, -ie, -able, -euse, -ier (cadrer, cinéphonie(f), colleuse(f), oscarisable, ensemblier(m))*. Книжними суфіксами вважаються ті, які були запозичені з класичної латини. Так, суфікси *-iser, -aire, -ique, -iste, (a)tion* є книжними (*cinémathécaire (m), cinégraphique, intervalliste (m), perforation (f), oscariser*). Обидва типи суфіксів успадковано з латини і в ряді випадків вони виражені двома дублетами: *-(a)teur / -eur, -(a)trice / -euse, -aire / -ier*.

Українськомовні суфікси традиційно поділяються на питомі і запозичені, з явним переважанням спільнослов'янських суфіксів (16 і 5 відповідно), наприклад суфікси *-ник, -ач, -ськ-, -ість, -ува-* є питомими (*переозвучувати, контурник, гостросюжетність, вестернівський*), а форманти *-іст, -(із)атор* є запозиченими інтернаціональними суфіксами (*документаліст, екранізатор*).

За лексико-граматичною функцією суфікси КТФМ і КТУМ можна розділити на суфікси, за

допомогою яких утворено іменники, прикметники, дієслова і прислівники (див. табл. 1).

Найбільшу кількість дериватів у КТФМ утворюють іменники – 72,6 % (див. табл. 1). Переважання похідних іменників пояснюється тим, що саме термін-субстантив здатний передати всі необхідні відтінки поняття і служити для номінації широкого спектру явищ дійсності: абстрактного, конкретного, процесів, явищ, об'єктів, суб'єктів, адресатів, інструментів і т.д. Превалювання дериватів-субстантивів обумовлено також легкістю їх утворення від інших основ іменників, дієслів або прикметників [3, 76].

У французькій мові іменники утворюються від субстантивних, ад'єктивних та дієслівних основ (див. табл. 2), і з цією метою використовуються суфікси *-ité, -(ari)at, -ette, (a)teur / -(a)trice, -eur / -euse, -isme, -ier / -ière, -age, -iste, -(e)ment, -ure, -(a)tion, -ie*: *documentariste (m), divisme (m), scriptrice (f), colorisation (f), doubleur (m), colleuse (f), tournage (m)*.

Найбільшою продуктивністю відзначається суфікс *-eur / -euse*, за допомогою якого одержано 24,2 % КТ: *cadrer* → *cadreur (m), bruiter* → *bruiteur (m), dérusher* → *dérusheuse (f), développer* → *développeuse (f)*.

Друге місце за кількістю утворених шляхом суфіксації КТ в КТФМ посідають дієслівні деривати – 13,4 % (див. табл. 1), які формуються за моделями $S + \text{suf} \rightarrow V$ та $\text{Adj} + \text{suf} \rightarrow V$ (див. табл. 2). У якості твірної морфемі використовується єдиний суфікс *-(is)er*, який загалом посідає третє за продуктивністю місце серед усіх французьких суфіксів (13,4 %): *césar(m)* → *césariser, film* → *filmer, scénario* → *scénariser, star* → *stariser, vision* → *visionner*.

На третьому за продуктивністю місці в КТФМ знаходяться похідні прикметники (12,4 %) (див. табл. 1), які творяться за моделлю $S + \text{suf} \rightarrow \text{Adj}$ (див. табл. 2) за допомогою суфіксів *-aire, -eux, -ien, -ible / -able, -ique*: *documentaire, glamooureux, hollywoodien, projetable, métafilmique*.

Найпродуктивнішим ад'єктивним суфіксом в КТФМ виявився суфікс *-ique* (7,5 %), який приєднується до книжних і запозичених основ іменників: *cinéastique, panoramique, cinéphilique*. Цей суфікс є інтернаціональним і виражає значення різного відношення до предмету [11, 62]. Так, він може виражати якість (*anamorphotique*), зв'язок з предметом (*diégétique, filmique*), належність до наукової галузі (*filmographique, cinématographique*).

Прислівники, утворені від прикметників за моделлю $\text{Adj} + \text{suf} \rightarrow \text{Adv}$ (див. табл. 2) за допомогою суфікса *-(e)ment*, налічують поодинокі приклади (1,6 %) (див. табл. 1): *cinématographiquement, filmiquement*.

В українській мові, як і у французькій, найбільшу кількість суфіксальних дериватів становлять іменники (49,5 %) (див. табл. 1), які також утворюються від субстантивних, ад'єктивних

та дієслівних основ за допомогою суфіксів *-nn-, -ник, -ар, -(из)ація / -(із)ація, -(із)атор, -ств-, -ер, -к-(а), -ість, -ія, -ист / -іст, -ач*: *кашетування, фільмотекар, цифрування, порноакторка, кінофікатор*.

Найбільш продуктивним для творення віддієслівних іменників в українській мові виступає суфікс *-nn-* з його варіантами *-ann- / -enn-* – 21,6 % КТ: *підшарувати* → *підшарування, контраити* → *контраитування, перепроявити* → *перепроявлення, міксувати* → *міксування*.

Творення прикметників посідає друге місце за продуктивністю (пор.: 39,2 % в КТУМ і 12,4 % в КТФМ) (див. табл. 1). Як і в КТФМ, українськомовні прикметники творяться за моделлю $S + \text{suf} \rightarrow \text{Adj}$ (див. табл. 2), за допомогою суфіксів *-(ов)ан-, -(ю)ч-, -ов-, -альн-, -ськ-, -ичн- / -ічн-, -н-*: *мультиплікаторний, знімальний, кінознавчий, кіноплівковий, екранний, метражний, обтюракторний*.

Найбільш продуктивним у КТУМ є питомий суфікс *-н-* (21,2 %), який загалом посідає друге за продуктивністю місце серед усіх українських суфіксів. Він приєднується до іменних основ та виражає ставлення до різних предметів, явищ за їхніми ознаками і властивостями [143, с. 141]: *варіоекранний, кашетований, неореалістичний, павільйонний, поліекранний, серіальний*. Суфікс *-н-* може утворювати похідні від простих іменників (*дубляжний*) і від композитних утворень (*фільмостатний*), а також поєднуватися як з запозиченими (*макетний*), так і з національними основами (*звукозаписний*).

Дієслівні деривати посідають у КТУМ третє місце (10,4 %) (див. табл. 1) за кількістю КТ, утворених шляхом суфіксації. На відміну від французької мови, українські дієслівні деривати утворюються виключно за моделлю $S + \text{suf} \rightarrow V$ (див. табл. 2) за допомогою суфікса *-ува-* (10,4 %), який знаходиться на третьому місці за продуктивністю: *мікрофільм* → *мікрофільмувати, субтитр* → *субтитрувати, продюсер* → *продюсувати*.

Творення прислівників в українській мові, як і у французькій, невідзначається продуктивністю (0,9 %) (див. табл. 1). Українські прислівники також утворюються від ад'єктивних основ за допомогою суфікса *-о* (0,9 %): *кінематографічно, сюжетно*.

Отже, спільним в обох мовах є те, що найбільшу кількість дериватів складають іменники, а найменшу – прислівники. Але, якщо у французькій мові друге за продуктивністю місце посідають дієслова, то в українській мові більш поширене творення похідних прикметників.

Враховуючи те, що в обох мовах найбільшу кількість КТ, утворених шляхом суфіксації, налічують іменники, вважаємо за потрібне детальніше розглянути особливості їх творення та дослідити словотвірні значення суфіксальних формантів.

Як уже було зазначено, мотивуючими основами при творенні іменників в обох мовах виступають

дієслово, іменник, та прикметник (див. табл. 2). Найбільшу кількість похідних іменників у КТФМ було утворено від дієслівних основ – 38,2 % (див. табл. 2). Похідні іменники утворюються від дієслів за моделлю V + suf → S за допомогою суфіксів **-eur / -euse, -(a)teur / -(a)trice, -age, -ure, -(e)ment, -(a)tion**: *bourrer + -age → bourrage (m), filmer + -eur → filmeur (m), sonoriser + -ation → sonorisation (f)*.

Іменники, утворені від субстантивних основ за моделлю S + suf → S, майже вдвічі поступаються кількості віддієслівним дериватам – 31,7 % (див. табл. 2). Для творення відсубстантивних іменників були використані суфікси **-(a)teur / -(a)trice, -ette, -(ari)at, -eur / -euse, -ier / -ière, -aire, -isme, -ie, -iste, -age, -(a)tion**, наприклад: *flash + -age → flashage (m), vedette + -(ari)at → vedettariat (f), groupe + -iste → groupiste (m)*.

Творення іменників від ад'єктивних основ є непродуктивним – 2,7 % (див. табл. 2). Відад'єктивні іменники утворюються за допомогою суфіксів **-eur / -euse, -isme, -ité**: *hard + -euse → hardeuse (m), synchrone + -isme → synchronisme (m), exclusif + -ité → exclusivité (f)*.

Найпродуктивнішим суфіксом для творення похідних КТ виявився суфікс **-eur / -euse** (24,2 %). Цей суфікс має два словотвірних значення.

По-перше, він використовується на позначення назв осіб за їх діяльністю та іншими ознаками. Це значення є первинним у цього суфікса: він характеризує живих суб'єктів дії за їх відношенням до виду діяльності, якою вони займаються [12, 42]. У цьому випадку він може приєднуватися як до іменних, так і до дієслівних мотивуючих основ (30 КТ з 45): *steadicam → steadicameur (m), steadicameuse (f); sous-titrer → sous-titreur(m), sous-titreuse (f)*.

Друге словотвірне значення суфікса **-eur / -euse** – позначення предметів, знарядь, інструментів, наприклад: *dérouleur (m), enregistreur (m), titreuse (f)*. Поява цього значення зумовлена науково-технічним прогресом: дії, що спочатку здійснювалися лише людиною, згодом стали виконуватися механізмами і пристроями. У зв'язку з цим суфікс **-eur / -euse** став позначати агента дії, незалежно від того, хто виконує дію: істота чи неістота. За отриманими даними суфікс **-eur / -euse** у цьому значенні характеризується дериваційною активністю: 15 КТ з 45 позначають прилади або механізми. Так, КТ *synchroniseuse (f)*, утворений від дієслова *synchroniser* «синхронізувати» за допомогою суфікса **-euse**, використовується на позначення пристрою, який синхронізує звук та зображення під час виготовлення кінофільму.

Таблиця 1

Розподіл суфіксальних утворень у кінематографічній термінології досліджуваних мов за частинами мови

№	Частиномовний склад суфіксальних похідних КТ	Мова дослідження	
		Французька мова	Українська мова
1.	Іменник	72,6 % (135 КТ)	49,5 % (110 КТ)
2.	Дієслово	13,4 % (25 КТ)	10,4 % (23 КТ)
3.	Прикметник	12,4 % (23 КТ)	39,2 % (87 КТ)
4.	Прислівник	1,6 % (3 КТ)	0,9 % (2 КТ)
Всього:		100 % (186 КТ)	100 % (222 КТ)

Таблиця 2

Транспозиція кінематографічних термінів до інших частин мови шляхом суфіксації у французькій та українській мовах

№	Твірна основа	Словотвірна модель	Похідна КТ	Мова дослідження	
				Французька мова	Українська мова
1.	V	+ suf→	S	38,2 % (71 КТ)	22,5 % (50 КТ)
2.	S	+ suf→	S	31,7 % (59 КТ)	14,9 % (33 КТ)
3.	S	+ suf→	Adj	12,4 % (23 КТ)	39,2 % (87 КТ)
4.	S	+ suf→	V	11,3 % (21 КТ)	10,3 % (23 КТ)
5.	Adj	+ suf→	S	2,7 % (5 КТ)	12,2 % (27 КТ)
6.	Adj	+ suf→	V	2,1 % (4 КТ)	-
7.	Adj	+ suf→	Adv	1,6 % (3 КТ)	0,9 % (2 КТ)
Всього:				100 % (186 КТ)	100 % (222 КТ)

Друге за продуктивністю місце в КТФМ посідає суфікс **-age** (14,5 %). Це народний французький суфікс з словотвірним значенням «дія і / або її результат». Суфікс **-age** зазвичай передає значення конкретного процесу (частіше штучного), він приєднується до дієслівних та іменних основ і позначає операції, технологічні процеси або фази кінематографічного виробництва: *filmage (m)*, *matriçage (m)*, *piétage (m)*, *trucage (m)*, *ventousage (m)*.

Слід зазначити, що в КТФМ трапляються випадки вживання конкуруючого суфіксу **-(e)ment**, за допомогою якого утворено незначну кількість похідних КТ (3,2 %). Цей суфікс також має словотвірне значення «дія і / або її результат», але частіше він позначає абстрактний процес або результат дії і приєднується лише до дієслівних основ: *défiler* → *défilement (m)*, *noircir* → *noircissement (m)*.

У деяких випадках за допомогою суфіксів **-age** та **-(e)ment** створюються паралельно рівнозначні однокореневі утворення. Такими, наприклад, є терміни *visionnement (m)* і *visionnage (m)*, які позначають перегляд фільму і походять від терміна *visionner* «переглядати фільм». Дані терміни функціонують у КТФМ паралельно з однаковим значенням. У зв'язку з цим спостерігається тенденція до усунення подібних словотвірних варіантів.

На третьому місці за продуктивністю утворених іменних дериватів знаходиться суфікс **-(a)tion** (8,6 %). Цей суфікс належить до книжних суфіксів і дозволяє створювати віддієслівні і відсубстантивні абстрактні КТ зі значенням дії, її результату, процесу чи стану: *vedette (f)* → *vedettisation (f)*, *programme (m)* → *programmation (f)*, *insonoriser* → *insonorisation (f)*, *réaliser* → *réalisation (f)*. З плином часу цей суфікс став інтернаціональним.

В українській мові, як і у французькій, найбільшу кількість іменників-дериватів утворено від дієслівних мотивуючих основ (22,5 %) (див. табл. 2) за моделлю $V + \text{suf} \rightarrow S$, використовуючи суфікси **-(из)ація / -(із)ація, -(із)атор, -ач, -к-(а), -нн-**: *кінофікувати* → *кінофікація*, *кадрувати* → *кадрування*, *затінювати* → *затінювач*. Використання дієслівних основ у якості твірних для іменників акцентує у похідних сему дії або активного виконавця дії.

Субстантивні мотивуючі основи, що утворюють похідні за моделлю $S + \text{suf} \rightarrow S$, поступаються продуктивністю дієслівним твірним основам (пор.: 22,5 % віддієслівних та 14,9 % відсубстантивних іменників) і, як і в КТФМ, посідають друге місце (див. табл. 2). Ці похідні утворюються за допомогою суфіксів **-ник, -нн-, -ств-**,

-ар, -ер, -к-(а), -ія, -(из)ація / -(із)ація, -ист /-іст: *кінопрокат* → *кінопрокатник*, *фільм* → *фільмування*, *кіноаматор* → *кіноаматорство*, *кіноартист* → *кіноартистка*, *відеотека* → *відеотекар*.

Як і у французькій мові, творення відад'єктивних іменників є не надто продуктивним (12,2 %) (див. табл. 2). Ці іменники утворено за моделлю $\text{Adj} + \text{suf} \rightarrow S$, за допомогою суфікса **-ість**: *несюжетний* → *несюжетність*, *двосерійний* → *двосерійність*, *асинхронний* → *асинхронність*.

В українській мові найбільш продуктивними іменними суфіксами виявились **-нн-** та **-ість**. За допомогою суфікса **-нн-** з його варіантами **-анн-, -енн-** одержано 21,6 % КТ. Цей суфікс використовується для творення субстантивних найменувань опредметнених дій, станів, процесів від дієслівних основ [106, 151; 143, 135; 199, 163]. Особливість суфікса **-анн-** у тому, що він може приєднуватися як до власне мовних, так і до запозичених дієслівних основ:

– власне мовні основи: *перезаписання*, *знімання*, *звукозаписування*;

– запозичені основи: *дублювання*, *екранізування*, *субтитрування*.

Суфікс **-енн-** приєднується лише до питомих основ: *недопроявлення*, *озвучення*, *просвітлення*, тому кількість похідних невелика (6 ТО з 48 КТ).

З суфіксом **-ість** утворено 12,6 %. Він позначає опредметнену якість, властивість або абстраговану ознаку і бере участь у будові відад'єктивних субстантивів: *широкоекранність*, *трисерійність*, *кінематографічність*, *кіногенічність*. Мовознавці зазначають домінуючу позицію суфікса **-ість** при творенні відад'єктивних субстантивів в українській мові взагалі [11, 118].

Отже, суфіксальне термінотворення відзначається високим ступенем продуктивності і виступає активним засобом створення нових КТ. Використання суфіксів дозволяє конкретизувати лексичне значення терміна. В КТФМ і КТУМ широко використовуються як національні, так і запозичені суфікси, які можуть поєднуватися з питомими і запозиченими основами. Найбільш активно за допомогою суфіксації утворюються іменники на позначення абстрактних понять, дій, ознак, процесів, станів. В КТФМ найбільша продуктивність притаманна народним інтернаціональним суфіксам **-eur / -euse** і **-age**, а в КТУМ – національним суфіксам **-нн-** та **-ість**.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Перспективу подальших досліджень вбачаємо узіставному аналізі інших способів номінації у кінематографічній терміносистемі французької та української мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка. Москва, 1955. 416 с.
2. Безпояско О. К., Городенська К. Г. Морфеміка української мови. Київ, 1987. 230 с.
3. Борисенко О. А. О языковой интерференции (на материале терминологии международного права английского

и украинского языков). Вісник Донецького національного університету. Серія Б. Гуманітарні науки. 2002. № 1. С. 74–79.

4. Горохова Н. В. Сужение значения как вид семантического словообразования в терминологии трубопроводного транспорта. Вестник Ленинградского государственного университета имени А. С. Пушкина. 2014. Вып. 3. Т. 1. С. 121–126.

5. Жукова Л. К., Тришина И. С. О специфике аббревиации в деловой терминологии. Нова філологія : збірник наукових праць. Запоріжжя, 2009. № 34. С. 184–189.

6. Ісаєнко О. В. Наукова рецепція термінопонять кіноіндустрії в українській кіно лексикографії. Лінгвістичні дослідження: збірник наукових праць ХнПУ імені Г. С. Сковороди. 2015. Вип. 4. С. 145–149.

7. Катагощина Н. А. Как образуются слова во французском языке. Москва, 2010. 108 с.

8. Нікуліна І. М. Субконтинуум інформатики й обчислювальної техніки у французькій, українській та російській мовах : дис. ... канд. філол. наук :10.02.17. Донецьк, 2003. 204 с.

9. Радченко И. А. Количественно-качественные изменения в лексике тематической сферы «Искусство» в русском языке на рубеже XX–XXI веков : по материалам словарей и газетной публицистики : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.01. Воронеж, 2002. 232 с.

10. Холодїй І. О. Транстермінологізація як спосіб утворення англійських соціологічних термінів. Наукові праці Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка. Серія : Філологічні науки. Кам'янець-Подільський, 2011. Вип. 26. С. 347–350.

11. Цыбова И. А. Словообразование в современном французском языке: учебное пособие. Москва, 2008. 128 с.

12. Штейнберг Н. М. Аффиксальное словообразование во французском языке. Суффиксация и префиксация. Ленинград, 1976. 203 с.

13. Aubry J.-M. Initiation au langage du cinéma. Montréal, 1960. 54 p.

14. Bourquin J. La terminologie et lexicque construit (dérivation suffixale et préfixation). Langue française. 1980. № 47. PP. 33–47.

15. Giraud J. Lelexique français du cinéma : des origines à 1930. Paris, 1958. 264 p.

16. Janot P. Les formations par préfixation intensive grecque et latine dans les vocabulaires politiques français et italien d'aujourd'hui. Trieste, 2004. 178 p.